

10 ról samorządów regionalnych

dr Jan Szomburg

Przewodniczący Rady Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową,
Inicjator Kongresu Obywatelskiego

Tylko dobrze zorganizowana Polska będzie w stanie sprostać turbulentnemu i transformującemu się światu. Niedocenionym ogniwem siły naszego kraju są samorządy regionalne. W powszechnej świadomości łączone są one raczej ze sprawną dystrybucją środków unijnych aniżeli z rolą kreatora rozwoju. Tymczasem w trakcie swego, już ponad 20-letniego, funkcjonowania regiony wykształciły całą paletę funkcji, ról i potencjałów, które – choć często niedostrzegane – są niezwykle obiecujące wobec wyzwań przyszłości.

1. **Kreatorzy tożsamości i wspólnotowości regionalnej** – wobec wyzwania scalenia różnych ziem i miast wobec dziedzictwa pozaborowego, powojenno-migracyjnego i post PRL-owskiego.
2. **Koordynatorzy i harmonizatorzy rozwoju ukierunkowujący działania samorządów lokalnych** w stronę wyzwań przyszłości.
3. **Dystrybutorzy środków z Unii Europejskiej** – twórczy adaptatorzy celów unijnych na poziom lokalny i regionalny.
4. **Kuźnie nowych rozwiązań** (innowacji organizacyjnych i społecznych, wzorców działań, regulacji, procedur itd.) – miejsca eksperymentowania i uczenia się od siebie.
5. **Huby wiedzy** – dotyczącej procesów i trendów globalnych oraz europejskich, ale również „czuli diagności” zmian lokalnych i regionalnych – dla różnych terytorialnych aktorów (np. w procesach konsultacji społecznych).
6. **Laboratoria wspólnego myślenia i działania** – uczenia się definiowania wspólnie celów, kooperacji międzygminnej i międzysektorowej, budownictwa trwałych relacji opartych na zaufaniu – twórcy kapitału terytorialnego i społecznego.
7. **Promotorzy i liderzy transformacji** wszystkich dziedzin życia **w kierunku pro-klimatycznym i pro-środowiskowym.**
8. **Ośrodki budowy odporności i elastyczności** – zarówno tej doraźnej (wobec szoków zewnętrznych i turbulentnych czasów), jak również strategicznej i strukturalnej (np. niezależność energetyczna).
9. **Motory rozwoju infrastrukturalnego i wyższej jakości usług publicznych** – inwestorzy w drogi, kolej, sieci cyfrowe itp. ale również w konkretne usługi publiczne – np. zdrowie, transport zbiorowy, edukacja.
10. **Twórcy proinnowacyjnych ekosystemów rozwoju** – łączących różne sektory dla budowy nowej konkurencyjności w oparciu o nowe technologie.

O autorze

Dr **Jan Szomburg** – współzałożyciel, wieloletni Prezes, a obecnie Przewodniczący Rady Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową, inicjator Kongresu Obywatelskiego. Promotor publicznej refleksji i debaty nad tożsamością i wspólnotowością Polaków. Doktor nauk ekonomicznych. Współtwórca polskiej myśli transformacyjnej dotyczącej gospodarki. Autor wielu opracowań na temat kulturowych przesłanek i uwarunkowań rozwoju. Wydawca serii wydawniczej „Wolność i Solidarność” (od 2005). W latach 80. zaangażowany w gdańską „Solidarność”, w stanie wojennym współpracował z podziemiem. Absolwent Uniwersytetu Gdańskiego.

Partnerzy

Pomorski Fundusz Rozwoju
sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku

Spółka Samorządu
Województwa Pomorskiego

Partnerzy numeru

**Ministerstwo
Funduszy
i Polityki Regionalnej**

**ZWIĄZEK WOJEWÓDZTW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

**WOJEWÓDZTWO
OPOLSKIE**

Lubuskie
Warte zachodu

**OLIVIA
CENTRE**

Polskie regiony wobec nowej rzeczywistości

Na jakie wyzwania muszą znaleźć odpowiedź
samorządy wojewódzkie
w turbulentnych czasach?

Co dla polskich regionów oznacza
wojna w Ukrainie?

Jakie zmiany przyniosą depopulacja
i migracje?

Dlaczego i w którą stronę ewoluuje
polityka UE wobec regionów?

Czy transformacja energetyczno-klimatyczna
może być szansą wybicia się na
podmiotowy rozwój?

E-wydanie publikacji „Polskie regiony wobec nowej
rzeczywistości” można pobrać [tutaj](#).

POMORSKI
KONGRES
OBYWATELSKI

Pomorski Thinkletter to nowy jakościowo **hub komunikacyjny** wokół wyzwań rozwojowych Pomorza i Polski zainicjowany oraz wydawany przez Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową (z siedzibą w Gdańsku) w ramach Pomorskiego Kongresu Obywatelskiego.

Zależy nam, aby Pomorski Thinkletter był przestrzenią skupiającą przedstawicieli różnych sektorów i branż – zarówno osoby zaangażowane społecznie, jak i sektor nauki, biznesu czy administracji. Chcemy aby była to agora wielostronnej dyskusji, wymiany doświadczeń oraz uspołniania perspektyw.

Zachęcamy do **zapisania się do grona stałych odbiorców**, aby informację o nowych wydaniach otrzymywać bezpośrednio na adres e-mail. Subskrypcja jest **bezpłatna**.

Dotychczas opublikowane numery:

- 1/2020 **Pomorskie miasta wobec pandemii i wyzwań klimatycznych**
- 2/2020 **Stawka i oblicza cyfryzacji**
- 3/2020 **Siła lokalności dla budowy Europejskiego Zielonego Ładu**
- 1/2021 **Siła sąsiedztwa i lokalności dla budowy lepszej Polski**
- 2/2021 **Drogi do innowacyjnych regionów i Polski**
- 3/2021 **Sens i drogi do Zielonego Ładu**
- 4/2021 **Człowiek vs. algorytmy i sztuczna inteligencja – kto kogo zaprogramuje?**
- 1/2022 **Jaka logika rozwoju miast?**

Wszystkie numery w wygodnym formacie PDF można pobrać na stronie www.kongresobywatelski.pl